

# föräldraalliansen Sverige

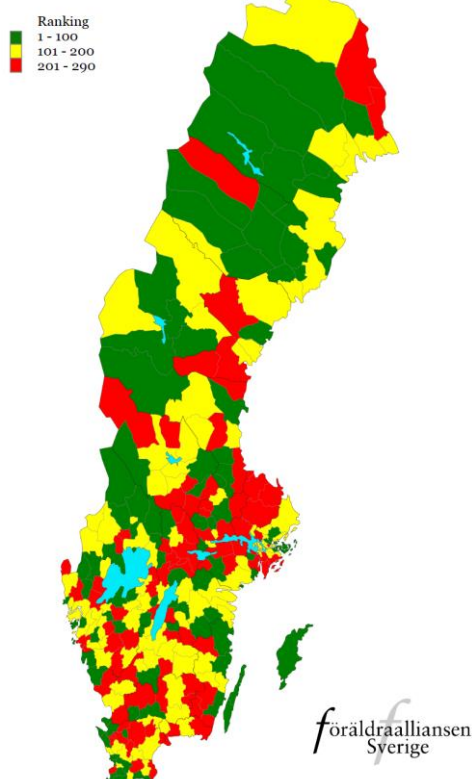
## **Kommunalt grundskoleindex 2019**

Beskrivning

## Innehåll

Innehåll.....	2
Kommunalt grundskoleindex 2019 - beskrivning.....	3
Sammanfattande resultat 2019 .....	3
Bakgrund .....	4
Syfte .....	4
Metod.....	4
Måluppfyllelse .....	4
Pedagogisk personal .....	4
Övriga hälso- och studiefrämjande resurser .....	4
Fritidshem.....	5
Grundskoleindex .....	5
Definitioner, Kommunalt Grundskoleindex 2019 .....	6
Måluppfyllelse .....	6
Pedagogisk personal .....	6
Kostnader.....	7
Fritidshem.....	8
Kommungruppsindelning 2017 .....	8
A. Storstäder och storstadsnära kommuner .....	8
B. Större städer och kommuner nära större stad.....	8
C. Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner .....	8

### Kommunalt grundskoleindex 2019



## Kommunalt grundskoleindex 2019 - beskrivning

Föräldraalliansen Sveriges kommunala grundskoleindex är ett kvalitetsindex som utgår från ett föräldraperspektiv. Fyra kvalitetsområden beräknas, viktas och läggs samman till ett sammanlagt kvalitetsindex för grundskolan i respektive kommun. Kommunerna rangordnas sedan från 1 till 290. Grundskoleindexet beräknades första gången 2006.

De kvalitetsområden som används är

- Måluppfyllelse
- Pedagogisk personal
- Övriga hälso- och studiefrämjande resurser
- Fritidshemmen

### Sammanfattande resultat 2019

Bästa grundskolekommun blev Berg med 3,23 poäng (förra året Jokkmokk med 3,22 poäng och sämsta kommun blev Vingåker med 1.36 poäng (förra året blev Laxå med 1,39 poäng).

De kommuner som hamnat högt på rankingen har generellt hamnat högt inom samtliga delområden medan de kommuner som hamnat lägst på rankingen på motsvarande sätt hamnat lägst inom fler eller alla delområden.

Den kommun som stigit mest i rankingen jämfört med 2018 är Skinnskatteberg som stigit med 254 placeringar och återfinns på 22: a plats.

Den kommun som sjunkit mest i rankingen jämfört med 2018 är Älvdalen som sjunkit 230 placeringar till plats 252.

Jämfört med förra året har skillnaden mellan kommunerna ökat från 1,54 till 1,87 indexpoäng.

Det beror på att de bästa kommunerna har fått högre poäng samtidigt som de sämsta kommunerna fått lägre.

Hela listan presenteras i rankingordning, alfabetisk ordning, förändring samt länsvis och kommungruppsvis på Föräldraalliansen Sveriges hemsida. [www.foraldraalliansen.nu](http://www.foraldraalliansen.nu)

#### Topp 15

Berg
Arjeplog
Mullsjö
Storuman
Arvidsjaur
Torsby
Storfors
Vindeln
Hagfors
Vännäs
Vilhelmina
Malå
Åtvidaberg
Ockelbo
Lund

#### Årets raket

Skinnskatteberg	+254
Hagfors	+217
Norsjö	+216
Bengtstors	+207
Dals-Ed	+205

#### Årets dykare

Dorotea	-192
Ljusnarsberg	-192
Lekeberg	-214
Orsa	-216
Älvdalen	-230

## Bakgrund

Föräldraalliansen Sverige verkar för en bra och likvärdig skola i hela landet. Den nationella likvärdigheten definieras genom läroplanernas mål. Vi anser inte att skolan kan anses tillräckligt bra om en fjärdedel av eleverna går ut grundskolan utan att ha uppnått målen för utbildningen och mer än en tiondel av eleverna inte är behöriga att söka till ett program på gymnasieskolan. Kvaliteten varierar både mellan kommuner och mellan skolor inom kommunerna. I detta avseende kan vi inte heller anse att skolan är likvärdig.

I dagens skoldebatt förekommer argument baserade på tveksamma ”skolundersökningar” beställda eller utförda av organisationer som inte har skolans bästa för ögonen utan drivs av andra intressen. Vi har därför funnit att det finns behov av en värderande undersökning där kommunernas ambition att utöva sitt huvudmannaskap över grundskolan redovisas och rangordnas.

## Syfte

Syftet med denna undersökning är att, på kommunal nivå, skapa ett kvalitetsindex för grundskolan i Sverige där hänsyn tas till både uppnådda resultat och satsade resurser med hänsyn tagen till kommunernas olika förutsättningar.

**I stort kan man sammanfatta att vi försöker mäta kommunens ambitionsnivå för grundskolan.**

Meningen är att kvalitetsindexet skall kunna förstås av alla och kunna användas för diskussion kring och utvecklingen av grundskolan i kommunerna och i Sverige.

## Metod

Vi jämför kommuners resultat och satsningar på grundskolan genom att indexera och vikta följande indikatorer:

## Måluppfyllelse

(Variationsvidd 1,17, fö. å 1,01)

- Elever i årskurs 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen.
- Elever i årskurs 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, avvikelse från modellberäknat värde.

## Pedagogisk personal

(Variationsvidd 1,06, fö. å 1,42)

- Lärartäthet i förhållande till elevsammansättningen
- Övrig pedagogisk personal
- Andel lärare med pedagogisk högskoleexamen

## Övriga hälso- och studieförämjande resurser

(Variationsvidd 0,50, fö.å 0,37)

- Elevhälsa
- Lärverktyg
- Måltider

## Fritidshem

(Variationsvidd 0,30, fö. å 0,29)

- Antal elever per avdelning
- Antal elever per anställd

## Grundskoleindex

(Variationsvidd 1,87, fö. å 1,54)

Samtliga värden räknas samman till ett kvalitetsindex för varje kommun avseende grundskolan. Vi redovisar samtliga kommuner dels rangordnade från 1–290 och dels i alfabetisk ordning.

För att få ett grepp om hur en kommun har placerat sig i de olika kvalitetsområdena i förhållande till andra kommuner har respektive parameter och det sammanvägda kvalitetsindexet färgmarkerats. De 100 högst rankade kommunerna totalt och för varje kvalitetsområde har fått en grön färgmarkering. De kommuner som placerat sig på plats 101–200 på rankingen har fått en gul markering och de 90 kommuner som hamnat sist på rankingen har fått en röd/rosa markering.

### Kommunalt grundskoleindex - Ranking 2019

	Mål- uppfyllelse	Pedagogisk personal	Övrigt	Fritidshem	Index	Ranking	Rankning 2018	Förändring 2018- 2019
Max	0,93	2,03	0,69	0,37	3,23			
Min	-0,24	0,97	0,19	0,07	1,36			
Median	0,36	1,46	0,30	0,17	2,32			
Variationsvidd	1,17	1,06	0,50	0,30	1,87			

Färgkod placering:

1-100	101-200	201-290
-------	---------	---------

**Kommun**

Berg	0,49	2,03	0,47	0,24	3,23	1	154	153
Arjeplog	0,40	1,82	0,69	0,31	3,21	2	10	8
Mullsjö	0,69	1,93	0,25	0,20	3,06	3	8	5
Storuman	0,69	1,70	0,43	0,24	3,06	4	100	96
Arvidsjaur	0,64	1,83	0,30	0,20	2,97	5	175	170
Torsby	0,67	1,76	0,36	0,17	2,96	6	32	26

Hela listan presenteras i rankingordning, alfabetisk ordning, förändring samt länsvis och kommungruppsvis på Föräldraalliansen Sveriges hemsida. [www.foraldraalliansen.nu](http://www.foraldraalliansen.nu)

Där finns också en lista över kommunernas placering över tid (2006-2019)

## Definitioner, Kommunalt Grundskoleindex 2019

Samtliga data hämtade 10 oktober 2019 och avser bara kommunala skolor.

### Måluppfyllelse

#### Elever i åk. 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen avvikelse från modellberäknat värde kommunala skolor, procentenheter KOLADA (U15457)

Detta är ett utvecklingsnyckeltal, se frågor och svar på kolada.se för mer information. Visar avvikelser mellan det faktiska värdet och det modellberäknade värdet. Modellberäknade värden för andel elever som uppnått kunskapskraven har tagits fram av SKL i en regressionsmodell där kommunerna jämförs med övriga kommuner och där hänsyn tagits till behov av ekonomiskt bistånd, nyinvandrade elever (0–4 år), föräldrars utbildningsnivå, kön samt fr.o.m. 2017 andel elever med okänd bakgrund. Avser elever i kommunala skolor i kommunen oberoende av var de är folkbokförda. Källa: SKL och SCB.

#### Elever i åk. 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen kommunala skolor (modellberäknat värde), andel (%) KOLADA (U15456)

Detta är ett utvecklingsnyckeltal, se frågor och svar på kolada.se för mer information. Modellberäknade värden för andel elever som uppnått målen har tagits fram av SKL i en regressionsmodell där kommunerna jämförs med övriga kommuner och där hänsyn tagits till behov av ekonomiskt bistånd, nyinvandrade elever (0–4 år), föräldrars utbildningsnivå, kön samt fr.o.m. 2017 andel elever med okänd bakgrund. Avser elever i kommunala skolor belägna i kommunen. Källa: SKL och SCB.

#### Elever i åk. 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, kommunala skolor, andel (%) KOLADA (N15419)

Andel elever med godkänt betyg i alla ämnen som ingått i elevens utbildning. Andelen beräknas på dem elever som fått eller skulle ha fått betyg enligt det mål- och kunskapsrelaterade betygssystemet (elever som saknar godkänt betyg i alla ämnen ingår). Uppgifterna avser elever i kommunala skolor i kommunen oberoende av var de är folkbokförda. 2016 exkluderades elever med okänd bakgrund. Källa Skolverket (Siris).

### Pedagogisk personal

#### Elever/lärare (årsarbetare) i kommunal grundskola, antal KOLADA (N15034)

Antal elever per lärare i årskurs 1–9 omräknat till heltidstjänster, i kommunala skolor i kommunen. Övrig pedagogisk personal (förskollärare, fritidspedagoger och fritidsledare) ingår inte. Avser läsår, mätt den 15 oktober. Källa Skolverket.

#### Elever/pedagogisk personal grundskola (årsarbetare), kommunala skolor KOLADA (N15037)

Antal elever dividerat med antal pedagogisk personal omräknat till heltidstjänster, i kommunala skolor i kommunen. Uppgiften avser läsår, mätt 15 oktober. Källa: SCB och Skolverket.

#### Lärare med pedagogisk högskoleexamen i kommunal grundskola, (%) KOLADA (N15031)

Andel (%) lärare i årskurs 1–9, omräknat till heltidstjänster, med lärarexamen, förskollärarexamen eller fritidspedagogexamen och med utfärdat examensbevis, i kommunala skolor i kommunen. Avser läsår, mätt den 15 oktober. Källa Skolverket (Siris).

## Kostnader

### **Kostnad elevhälsa i kommunal grundskola åk 1–9, kr/elev (N15014)**

Kostnad elevhälsa i grundskola skolkommun åk 1–9, tkr dividerat med antal elever i kommunens grundskola. Avser enbart intäkter och kostnader för skolsköterska, skolläkare, skolpsykolog och skolkurator, inklusive eventuella köpta tjänster från exempelvis landsting.

Lokalkostnader för dessa verksamheter redovisas inte här utan under lokalkostnader. Kostnader för elevassistenter, skolvårdar och elevförsäkringar ingår inte, dessa kostnader ingår under Övrigt. Likasom kostnader för ev. fritidspersonal som arbetar i skolan med annat än pedagogisk verksamhet. Kostnader för personliga assistenter enligt LSS ska redovisas under avdelningen Vård och omsorg. Uppgiften avser kalenderår, mätt 31 december. Avser egen regi. Källa: SCB.

### **Kostnad för lärverktyg i kommunal grundskola åk 1–9, kr/elev (N15012)**

Kostnad för lärverktyg i grundskola åk 1–9 skolkommun, tkr dividerat med antal elever i kommunens grundskola. Avser läroböcker, inklusive skön- och facklitteratur, tidningar, tidskrifter, broschyrer och annat tryckt material, för undervisning framtagna kopior samt för böcker inköpta till skolbiblioteket, lönekostnader för skolbibliotekarie samt kostnader för övrig skolbiblioteksservice. Även kostnader för utrustning som maskiner, verktyg, symaskiner, hyvelbänkar, datorer som används för undervisning i skolan, bild- och ljudmedier, AV-centraler, förbrukningsmaterial, programvara för undervisning, studiebesök, kulturaktiviteter, lägerskolor, kostnader för resor i samband med studiebesök, kulturaktiviteter och lägerskolor m.m.

Kostnader för internetanslutning och e-postadresser i skolan till elever och lärare, service och underhåll t.ex. av datorutrustning eller annan utrustning som används i undervisningen och kalkylerade kapitalkostnader för denna utrustning inkluderas. Som intäkt redovisas t.ex. försäljningsintäkter för elevarbeten och kopieringskort. Kostnader för utrustning som används för annat ändamål än undervisning redovisas under den verksamhet inom vilken utrustningen ska användas.

Om AV-centralen är gemensam för flera kommuner redovisas endast den egna kommunens kostnader. Uppgiften avser kalenderår, mätt 31 december. Avser egen regi. Källa: SCB.

### **Kostnad för måltider i kommunal grundskola åk 1–9, kr/elev (N15013)**

Kostnad för måltider i grundskola skolkommun, tkr dividerat med antal elever i kommunens grundskola. Avser åk 1–9 motsvarande. Avser skolmåltidsverksamhet (inklusive personal, livsmedel, transporter och material), cafeteria, administrativa kostnader (t.ex. lönekostnader för skolmåltidskonsulent och kostkonsulent), köp av tillagning eller servering av en från kommunen fristående entreprenör. Även intäkter från leveranser av mat till annan verksamhet redovisas om kostnader för denna verksamhet ingår i skolmåltidskostnaderna.

Lokalkostnader för skolmåltider redovisas inte här utan under lokaler. De skolor som köper sin sina skolmåltider från storkök och betalar ett portionspris ska exkludera kostnaden för lokaler om de ingår i portionspriset. Uppgiften avser kalenderår, mätt 31 december. Avser egen regi. Källa: SCB.

## Fritidshem

### Elevgrupp, antal elever per avdelning, kommunal regi, 2010-

Antal inskrivna barn i kommunal regi dividerat med antal avdelningar i kommunal regi. Med en avdelning menas en barngrupp i vilken fritidshemsverksamhet bedrivs.  
(Jämförelsetalsdatabas)

### Personaltäthet, antal elever per anställd, kommunal regi, 2011-

Antal inskrivna elever dividerat med antal anställda i kommunal regi. Antal elever omfattas oavsett vistelsetid och antal anställda oavsett tjänstgöringsgrad.  
(Jämförelsetalsdatabas)

## Kommungruppsindelning 2017

Här är en beskrivning av SKL:s kommungruppsindelning 2017 som gäller från den 1 januari 2017. Det är en omarbetning av den tidigare kommungruppsindelningen från 2011.

### A. Storstäder och storstadsnära kommuner

**A1. Storstäder** - kommuner med minst 200 000 invånare varav minst 200 000 invånare i den största tätorten.

**A2. Pendlingskommun nära storstad** - kommuner där minst 40 procent av nattbefolkningen pendlar till arbete i en storstad eller storstadsnära kommun.

### B. Större städer och kommuner nära större stad

**B3. Större stad** - kommuner med minst 50 000 invånare varav minst 40 000 invånare i den största tätorten.

**B4. Pendlingskommun nära större stad** - kommuner där minst 40 procent av nattbefolkningen pendlar till arbete i en större stad.

**B5. Lågpendlingskommun nära större stad** - kommuner där mindre än 40 procent av nattbefolkningen pendlar till arbete i en större stad.

### C. Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner

**C6. Mindre stad/tätort** - kommuner med minst 15 000 men mindre än 40 000 invånare i den största tätorten.

**C7. Pendlingskommun nära mindre stad/tätort** - kommuner där minst 30 procent av nattbefolkningen pendlar till arbete i annan mindre ort och/eller där minst 30 procent av den sysselsatta dagbefolkningen bor i annan kommun.

**C8. Landsbygdskommun** - kommuner med mindre än 15 000 invånare i den största tätorten, lågt pendlingsmönster (mindre än 30 procent).

**C9. Landsbygdskommun med besöksnäring** - landsbygdskommun med minst två kriterier för besöksnäring, dvs antal gästnätter, omsättning inom detaljhandel/ hotell/ restaurang i förhållande till invånarantalet.

För en mer utförlig och detaljerad beskrivning, se publikationen Kommungruppsindelning 2017.

<https://skl.se/tjanster/kommunerlandsting/faktakommunerochlandsting/kommungruppsindelning.2017.html>